

UDFORDRINGER MED AFLEDNING AF VAND?

DIN RET OG PLIGT

M

Med stigende nedbørsmængder, hævet grundvandsstand og en miljølovgivning, der på mange måder er restriktiv, oplever mange landmænd store udfordringer med at få afvandet deres arealer.

Derfor har Landboforeningen Kronjylland, Vejle-Fredericia Landboforening, LandboForening Midtjylland og Østjysk Landboforening udformet denne folder, der kan give dig et hurtigt indblik i reglerne for afvanding af vand til vandløb, private som offentlige.

Vandløbslovens formål:

At tilstræbe, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand.

Gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i henhold til anden lovgivning. Det antages, at de to formål er sidestillet.

ovens regler om vandløb gælder også på grøfter, kanaler, pumpelag og dræn samt søer, damme og lignende, men gælder kun på vandløb, der afleder vand fra mere end en ejendom, fra sit udspring til sit udløb i havet.

Der kan være flere årsager til, at du oplever afvandingsproblemer, og ofte skyldes problemet en kombination af disse årsager.

Her er et par eksempler på enkeltårsager:

- Manglende vedligeholdelse af vandløb eller dræn
- Store mængder vand fra kraftig regn
- Høj grundvandsstand
- Hvis jorden er organisk og er sunket på grund af dræning over tid
- Befæstede arealer

Private vandløb – her har du et ansvar for vedligeholdelsen

Det er som hovedregel bredejernes ansvar og pligt at vedligeholde vandløb, så vandføringsevne og skikkelse ikke ændres.

Du skal løbende sikre dig at:

- Grødevæksten begrænses ved grødeskæring og grøden tages op. Bunden renses efter behov. Sten, grus, blåler og andet, som er fast bund eller side må ikke fjernes uden tilladelse.
- Rørlagte vandløb og dræn spules, rødder skal skæres væk og du skal udskifte ødelagte rør efter behov.

Bredejeren skal både udføre og betale for arbejdet med vedligeholdelse. Der kræves ikke tilladelse til almindelig vedligeholdelse. Derimod skal du søge tilladelse ved kommunen, hvis du vil ændre dimensionen i dine private vandløb. Dette kaldes regulering. Alle der har nytte af reguleringen skal bidrage til omkostningerne. Dette kan også omfatte kommunen.

Særlige udpegninger med miljøhensyn:

- § 3 i Naturbeskyttelsesloven: Her må man ikke foretage ændringer i naturtilstanden.
- Natura 2000: Vær opmærksom på, at du har anmeldeligt, såfremt du foretager ændringer i din drift og dette påvirker vandløbet.
- Målsatte vandløb: Forbud mod forringelse af miljøtilstanden.

Det anbefales, at man løbende gennemfører den sædvanlige vedligeholdelse, som man har pligt til også, hvor der er særlige udpegninger med miljøhensyn.

Du kan søge viden om særlige udpegninger med miljøhensyn på Danmarks Miljøportal, eller du få hjælp hos din rådgiver. Kommunen kan også oplyse om disse forhold. Miljøstyrelsen har netop udgivet en vejledning i december 2017, der hedder Grødeskæringsvejledning - Vejledning om grødeskæring i danske vandløb.

Offentlige vandløb – her er kommunen ansvarlig for vedligeholdelsen

Det er kommunen, der er ansvarlig for, at vandførings-
evne eller skikkelse samt vedligeholdelseskravene er
opfyldt i forhold til det specifikke vandløbsregulativ.
Der findes et vandløbsregulativ for alle offentlige
vandløb. Du kan altid få vandløbsregulativet udleveret
af kommunen.

Hvis du oplever mangelfuld vedligeholdelse af vand-
løbet, skal du kontakte kommunen.

Hvis du er bredejer til et offentligt vandløb, kan
du undersøge, hvornår regulativet sidst er blevet
revideret. Flere vandløbsregulativer er netop ved at
blive revideret, hvilket giver dig mulighed for at blive
hørt. Ved at ringe til din kommune, kan du høre, hvor
langt de er i processen og evt. hvornår, der er høring
for dine vandløb.

Hvad kan du selv gøre?

Der er nogle tiltag, du kan gøre brug af for at reducere
risikoen for problemer med høj vandstand. De fleste
kræver dog en tilladelse fra kommunen, da der ændres
i vandløbets tilstand.

- Sikre en rutinemæssig oprensning og vedligeholdelse
(private vandløb).
- God dialog og forenede ressourcer gennem dannelse
af et vandløbslav. Som lodsejer står man politisk og
økonomisk stærkere i et vandløbslav.
- Rensning og spuling af dræn (okkeraflejringer skal
opsamles).

- Effektivisering af vandafledningen ved at etablere større dræn eller udvide vandløbet (regulering).
- Etablering af minivådområder, lavbunds- og vådområder. Her er der en række muligheder for tilskud og jordfordeling, når særlige omstændigheder er opfyldt.
- Intelligent udlagte randzoner, hvor dræn udmunder i en grøft inden randzonen, kan forsinke vandets vej til vandløbet.

Erstatning

Hvis der opstår uoverensstemmelser omkring vedligeholdelse, kan du rette henvendelse til vandmyndigheden (kommunen) uanset, hvem der er ansvarlig.

Du kan få erstatning, hvis din nabo eller kommune ikke vedligeholder deres vandløb, som de har pligt til og det så medfører skader, der kan påvises. Omvendt er du selv erstatningsansvarlig, hvis du ikke vedligeholder dine vandløb og dine naboer derfor får skader.

Klager over kommunens afgørelser kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Hvorimod Taksationskommissionen håndterer erstatningssager.

Hvis dine arealer oversvømmes på grund af ekstrem regn, vil kommunen ikke være erstatningsansvarlig, såfremt oversvømmelsen sker naturligt og ikke som følge af en bevidst handling eller manglende vedligeholdelse af vandløbet.

Tilskud og støttemuligheder

Der findes forskellige tilskudsmuligheder, hvis du har arealer, der er vandlidende.

- Tilskudsordning til anlæggelse af minivådområder, med fuld kompensation fra den 1. februar 2018
- Kommunale og statslige vådområder
Kvælstof og fosfor vådområdeprojekter
Udtagning af lavbundslande
Etablering af naturlige vandstandsforhold i Natura 2000
- Støttemuligheder for randzoner, der afhænger af plantevalg og pleje

Såfremt der opstår udfordringer omkring vedligeholdelsen, er det vigtigt, tidligt at indlede en dialog med den ansvarlige part eller parter. Generelt kan det være en god ide, at have en løbende dialog med kommunen omkring vedligeholdelsen.

KONTAKT

Har du brug for yderligere information eller rådgivning, kan du kontakte LMOs vandløbsteam:

Miljøkonsulent:

Louise Damgaard, telefon 2372 7084, ldt@lmo.dk

Foreningernes politiske miljørådgiver:

Maria Pilgaard, telefon 2221 0217, map@lmo.dk

